

Mestres i professors agents de prevenció i suport de resiliència. El model CRAPs

Maria Eulàlia Palau del Pulgar
Mestra, psicopedagoga, dra. en psicologia

La convenció internacional dels drets dels infants aprovada per les Nacions Unides el 1989, ratificada per Espanya el 30 de novembre de 1990 afirma que l'Infant i l'adolescent (0 a 18 anys) té dret a:

art. 2 la no discriminació

art. 9 a tenir pares

art. 12 expressar la seva opinió

art. 13 la llibertat d'expressió

art. 14 la llibertat de pensament, consciència i religió

art. 16 la protecció de la vida privada

Art. 19 la protecció contra els maltractaments

art. 28 i 29 a l'educació

art 31 al joc, l'esbarjo i les activitats culturals

ENS FEM EN LA COMUNICACIÓ

- **La comunicació entre els diferents subjectes de l'educació millora si es fomenta la relació d'ajuda.**
- **El/la mestre/a, el/la professor/a, el/la monitor/a, el/la psicopedagog, compleix una funció facilitadora si actua des d'un model sistèmic, amb una intervenció breu estratègica; fent l'opció d'ensenyar, d'acompanyar en el creixement, des d'un plantejament de pedagogia i psicologia com a intervenció i no com a explicació**

CRAPs, pilars en que se sustenta

- 1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.**
- 2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.**
- 3. La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.**
- 4. Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.**
- 5. Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.**

CRAPs, pilars en que se sustenta

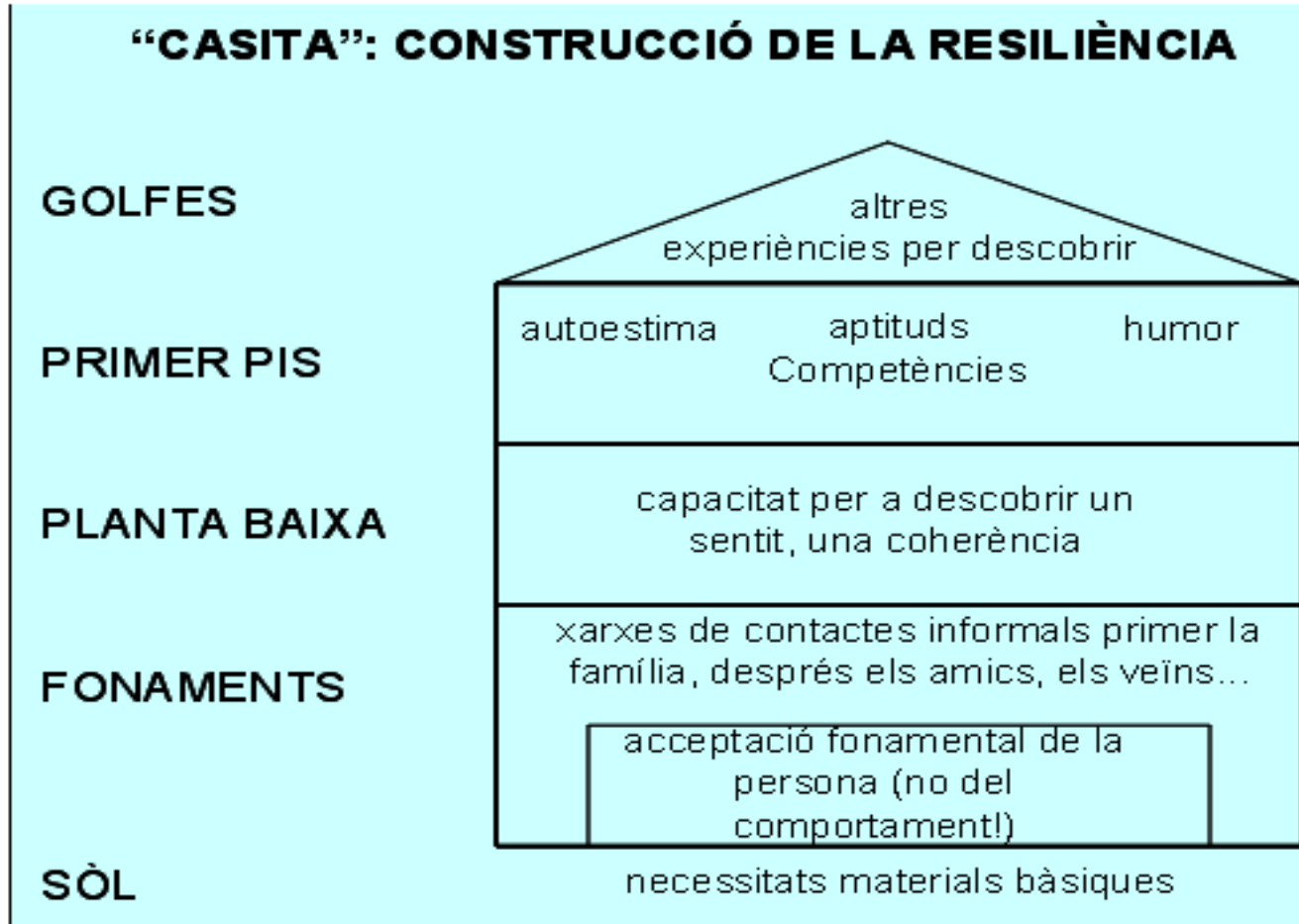
- 1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.**
- 2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.**
- 3. La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.**
- 4. Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.**
- 5. Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.**

CRAPs, pilars en que se sustenta

1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.
- 2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.**
3. La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.
4. Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.
5. Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.

Gràfic: **S. Vaniestendal**

CRAPs, pilars en que se sustenta

1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.
2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.
3. **La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.**
4. Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.
5. Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.

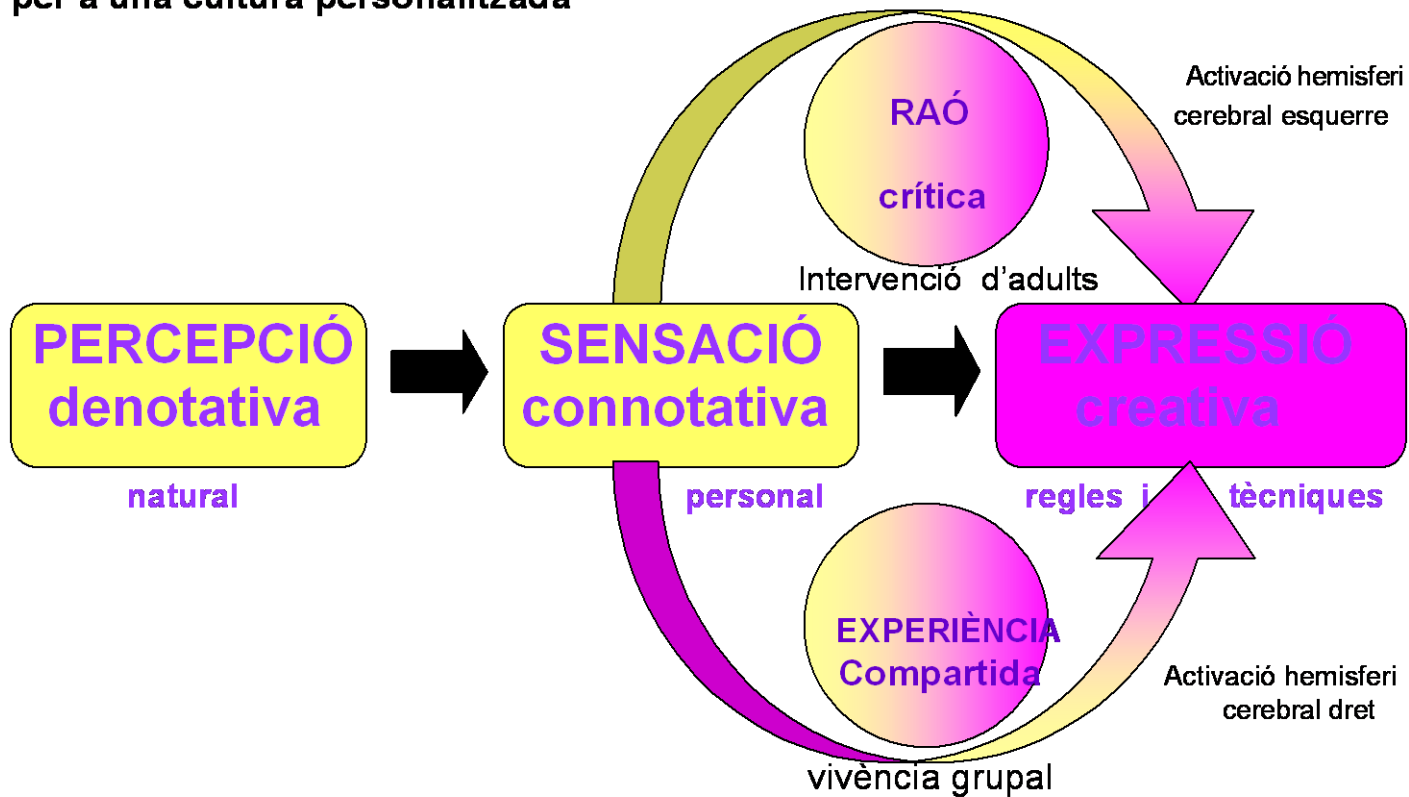
Procés mitificador de la comunicació de masses

Gràfic: **M. Teixidó, 1993**

**Procés educador de la comunicació de masses
intervenció de l'escola
per a una cultura personalitzada**

- Acció dels mitjans de comunicació de masses
- Intervenció escolar educadora
- Resposta personalitzada

- Construcció cognitiva
- Experiència personal

Gràfic: M. Teixidó, 1993

CRAPs, pilars en que se sustenta

1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.
2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.
3. La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.
4. **Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.**
5. Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.

7 centres afectius	situats en un continu que va
POR	des de la lleu inquietud al pànic
REPULSIÓ	des del lleuger disgust a l'horror
IRA	des de la irritació a la fúria
PENA	des de la tristesa al sofriment
INTERÈS	des de la simple curiositat i atenció a l'estima respectuosa
TENDRESA	des de la protecció i la cura a sentir-se totalment responsable
SEGURETAT	des de la confiança i acceptació a l'esperança

Situacions de interacció T-E-S (tendresa- interès- seguretat)

Conrad Izquierdo (2000)

En la relació d'ajuda no és pot suplantar ni crear dependències, cal implicar-hi l'infant o adolescent

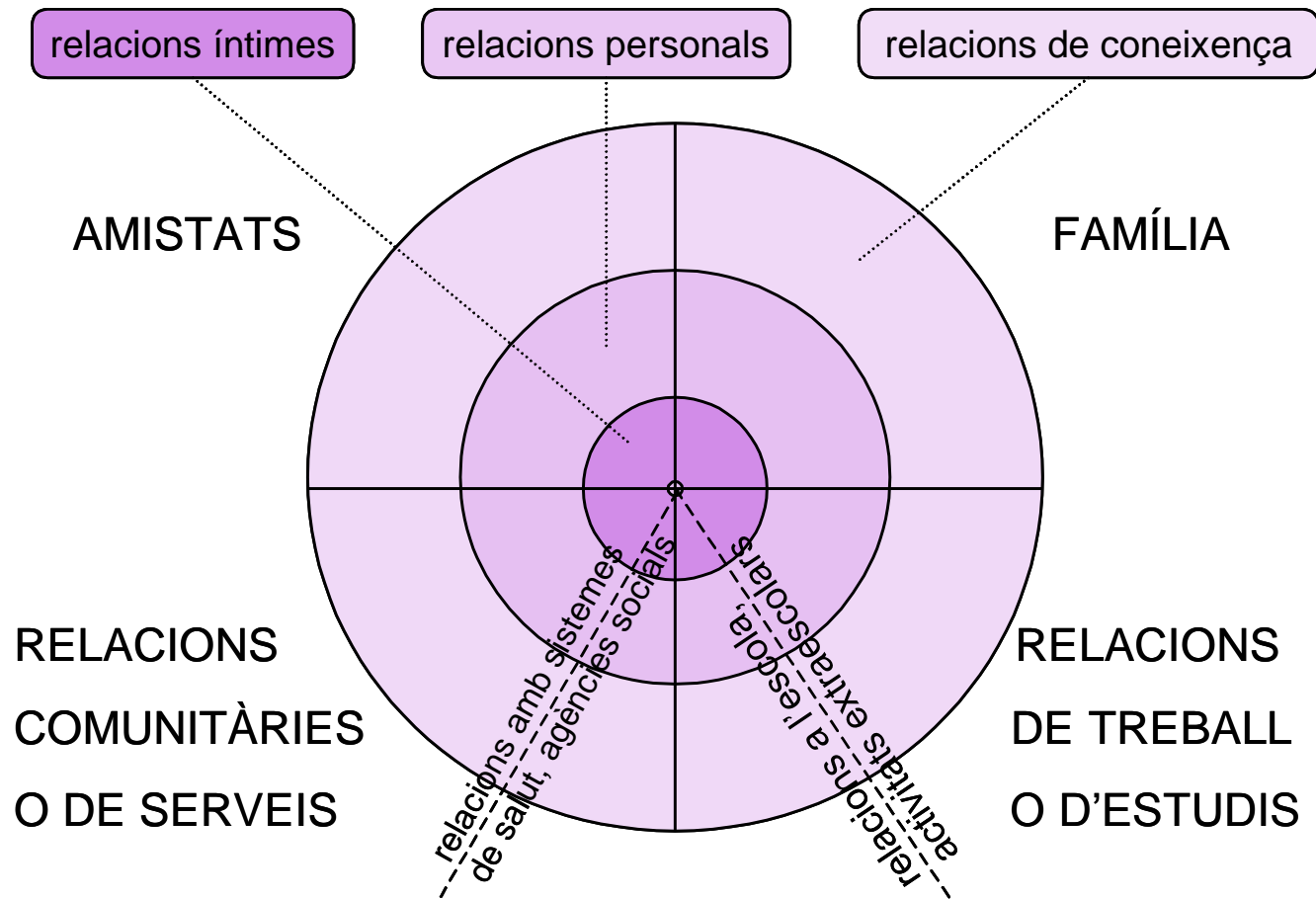
	<u>Pre-ajuda</u> ATENDRE	RESPONDRE	PERSONALITZAR	INICIAR
HABILITATS del psicopedagog	<ul style="list-style-type: none"> * físicament * escoltant * observant 	<ul style="list-style-type: none"> * al contingut * al sentiment * al sentiment i al contingut 	<ul style="list-style-type: none"> * el significat * el problema * al nou sentiment * la meta 	<ul style="list-style-type: none"> * definir la meta * "passos" * reforç
Aprenentatge de l'adolescent	Implicació	<u>Autoexploració:</u> on estic?	<u>Autoconeixement:</u> on vull anar?	acció (pla d'acció)

CRAPs, pilars en que se sustenta

1. L'infant o l'adolescent, persona singular a qui hem d'ajudar a créixer i a aprendre. L'alumne com a persona i no com a problema.
2. Naturalesa del potencial humà: capacitat de resiliència i intel·ligències múltiples.
3. La societat de masses telecomunicada. Procés educador de la comunicació de masses.
4. Els mestres, professors, monitors...i la cultura d'ajuda.
5. **Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa.**

Gràfic: C. Sluzky

Guanyar temps en favor d'infants i adolescents treballant en xarxa

Mestres i professors agents de prevenció i suport de resiliència

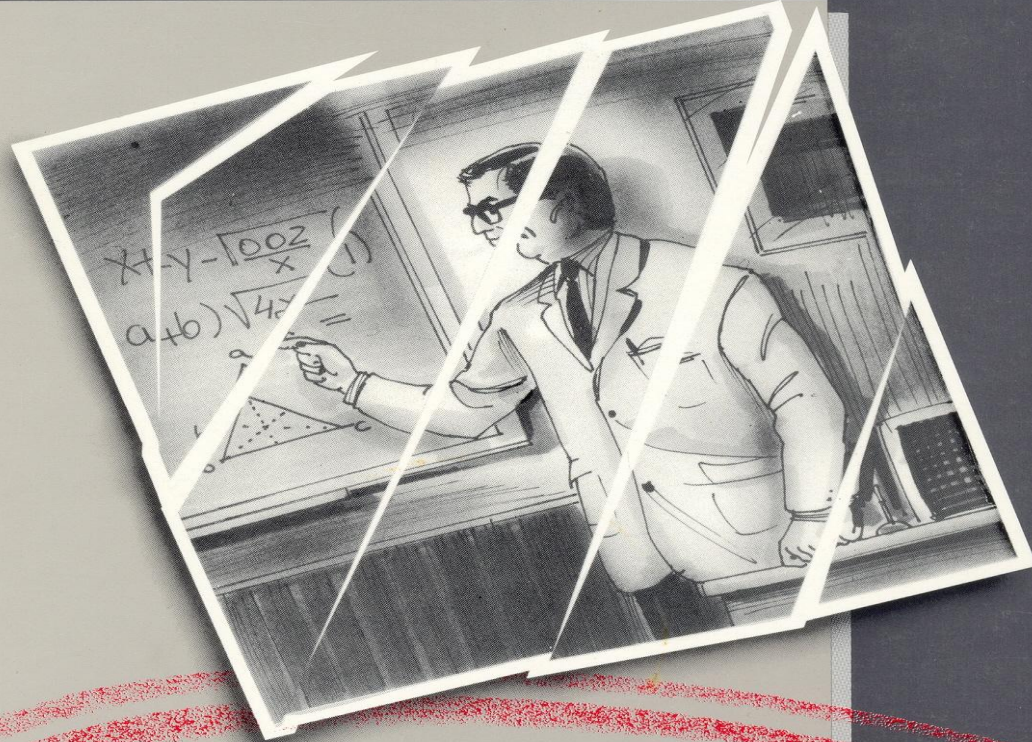

ELS MALTRACTAMENTS INFANTILS A CATALUNYA

detecció, intervenció i derivació de
maltractaments infantils pels
professionals de l'ensenyament

2

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General d'Atenció a la Infància

Mestres i professors agents de prevenció i suport de resiliència

Detectem, notifiquem, derivem...

Protocol marc d'actuacions de casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors, setembre **2006**

4.1. Departament d'educació

La importància d'aquest àmbit es fa palesa en el fet que tota la població infantil entre els 3 i els 16 anys està escolaritzada. D'aquesta manera, l'escola esdevé una institució clau en la prevenció i la detecció de possibles situacions de maltractament infantil. Es important, doncs, que totes les persones que formen part de la institució escolar, incloent-hi els professionals del primer cicle d'educació infantil, coneguin les formes de detecció dels maltractaments, així com els canals de denúncia.

1. Sospita. La **direcció** ho comunicarà a la DGAIA i a la Fiscalia
2. Certesa d'abús o maltractament. El centre es posarà en contacte amb l'Hospital, DGAIA, Fiscalia o Jutjat

Observem, detectem, notifiquem, derivem...

Protocol d'actuació entre els Departaments de Benestar Social i Família Ensenyament
(4 de juny de 2012)

Mòdul de suport a la gestió de risc (SMSGR)

● **Indicadors de risc de maltractament:**

- aspecte físic i situació personal de l'infant,
- àrea emocional i comportament de l'infant
- desenvolupament i aprenentatge de l'infant
- relació dels progenitors o guardadors de l'infant
- context social, familiar i personal de l'infant

● **Factors de risc de maltractament**

Condicions físiques, psicològiques, socials o ambientals que poden afavorir l'aparició d'una situació adversa pel desenvolupament de l'infant o l'adolescent

Factors de protecció

- Un mestre atent, amb autoritat, que sap escoltar
- Un grup classe on hi ha respecte i estima
- Activitat motivadora
- Un mestre/a que valora les petites coses

